

ærede Minister. Han indbringer Forslag til Lov om Rægevirksomheden; han har store Betænkkeligheder ved det, og dog kaster han det ind i Rigsdagen og siger: Gjører ved det, hvad I ville. Og saa indbringer han Forslag til Lov om Sagsførernæringen. Er det forbedret? Har han havt Blikket henvendt paa den hele Reform af Retspleien, da han udarbejdede dette Forslag, eller er det ikke, som om det stod aldeles affondret, som om det ikke havde det Mindste med denne Reform at gjøre? Hvorledes De derfor end betragte det Skridt, jeg har gjort, og hvorledes De end dømmes om det Lovforslag, jeg har fremlagt, tør jeg sige om det, at der er meget saa Lovforslag, der nogenstinde ere fremkomne her i Thinget, der have havt saadanne Forarbejder og ere saaledes gennemarbejdede af Commissioner, af Udvalg, af Regjeringer og af selve Thinget som netop dette. Derfor beder jeg om idetmindste at tage det om Forarbejder ud af Dagsordenen, dersom den virkelig skulde føres igjennem. Noget ganske Andet er det, at der er Arbejder, der følge med Loven, ja det er netop en af de Banffeligheder, som vi have, og det vide de ærede Medlemmer meget godt, at der er en Række af Pønningelove, som maa følge med Loven, og det er derfor, jeg staaer forsvarelsøs, fordi det er mig umuligt at opgjøre det Regnskab, der bliver fordret, fordi det er Rigsdagen selv, der skal bestemme alle disse Pønninger til Dommere og Politiebedsmand, Godtgjørelser til Vidner og Sagsførere o. desl., forinden man kan overstue Omkostningerne ved Reformen. Det ærede Medlem for Svendborg Amts 1ste Valgkreds (C. B. Nyholm) har viist mig et udarbejdet Regnskab, hvorefter Reformen ikke vil koste Mere end den nuværende Tilstand, og jeg troer med ham, at de Udgifter, der nu ere, og de, der fremtidig vilde blive, omtrent vilde gaae lige op; men netop fordi det er usikkert, vil jeg ikke indstaae derfor. Der mangler altsaa Materiale for nogle at udregne Udgiften, det er Sagen; men iøvrigt mangler der ikke Noget for at behandle selve Forslaget; der har tværtimod tidligere været den fornødne Samarbejden mellem Regjering og Rigsdag. Ere De saa bange for de Udgifter, som vilde følge med Reformen, saa slut Dem til de Mange,

som under Forhandlingerne om Grundloven sagde: See, hvad Rigsdagen vil koste, see alle de Udgifter, der vilde følge med den frie Forfatning. Her er ganske det samme Spørgsmaal: Hvad er Friheden for Folket paa dette Omraade værd, hvad er den personlige Sikkerhed værd, hvad er en Forbedring af Retspleien i det Hele og en stærkere Retshaandhævelse værd, en Retspleie, der rammer den Skyldige sikkrere og lader den Skyldfrie, blive Gjenstand for al den skaansomme Behandling, som er mulig? Ja, maal det i Penge, gaa med det ærede Medlem fra Sorø (Alberti), og vei det rigtigt i Vægtstaaalen og see, om det, der vil opnaaes, veier op imod disse Rigsdalere, Hundreder eller Tusinder, mere eller mindre. Jeg vil ikke gaae ind paa Alt dette, men jeg vil sige, at saaledes som Sagen staaer, skal jeg ikke være utilbøielig til at tage mit Forslag tilbage, skjøndt der er Forarbejder, skjøndt den ærede Minister kunde tage denne Sag ganske jævnt og simpelt, og de ærede Medlemmer, der have stillet dette Forslag til en motiveret Dagsorden, ligeledes kunde tage det ganske simpelt og jævnt og sige: Vi have nu arbejdet længe og alvorligt i denne Sag, Regjeringen har udtalt sig med en Klarhed og Bestemthed om alle tvivlsomme Spørgsmaal, der er opnaaet saadan Enighed med Hensyn til alle Hovedpunkter, med Hensyn til Domstolernes Ordning, Rævnningernes Valg, Forumdersøgelsen, Hovedundersøgelsen, Appellen i disse Sager, Underretternes Stilling, kort sagt med Hensyn til alle Hovedspørgsmaal, at det kun er Smaapunkter, der skulle affiles og afrundes. Naar Regjeringen træder imellem med den Erfaring, den har vundet, og de Kræfter, der staae til dens Raadighed, for at bearbejde alle disse enkelte Punkter, maa den overmaade godt kunne gaae Haand i Haand med Thinget og Medlemmerne for at lade Sagen gaae over i Landstinget og saa næste Gang bringe den ind i det nævnte Thing, for at det kunde bearbejde den. Saa havde vi gjort det Samme, som vi have gjort ved mangfoldige andre Sager. Regjeringen havde da givet sit Bidrag til Sagens Behandling, og det private Initiativ havde spillet sin bestedne Rolle, og saa kunde Regjeringen tillige i Mellemtiden udarbejde alle de øvrige Arbei-